

شرح وظایف امور آزمایشگاههای بهداشتی دانشگاه :

در راستای ارتقاء عملکرد آزمایشگاههای بهداشتی در زمینه بیماری های تحت مراقبت (واگیر و غیرواگیر)، آزمایشگاه تشخیص موادمخدر، آزمایشگاههای بهداشت محیط و حرفه ای و اجرای برنامه ایمنی ، فعالیت های مشترک ذیل باید انجام شود:

- در راستای سیاست ارتقاء نظام مدیریت آزمایشگاههای بخش بهداشت و درمان وزارت متبوع و هدف ارتقاء نظام جامع و سطح بندی خدمات آزمایشگاهی، اطمینان از اجرای نظام سطح بندی شبکه آزمایشگاههای بهداشتی و توجه به استقرار استانداردهای مربوطه طبق دستورالعمل ابلاغی شامل فضای کاری، کارکنان، دامنه فعالیت ها، فرآورده های تشخیصی مورد نیاز، تجهیزات و وسایل نیمه مصرفی در سطوح مختلف الزامی است.
- در تمامی زمینه ها استقرار سیستم مدیریت کیفیت در بخش های مختلف آزمایشگاه های تحت پوشش طبق آموزش های ارائه شده توسط اداره مدیریت تضمین کیفیت آزمایشگاه مرجع سلامت مانند رعایت دستور العملهای فنی استاندارد، اجرای برنامه کنترل کیفیت داخلی، رعایت استانداردهای مربوط به فضا، استانداردهای مربوط به کارکنان و آموزش آنها، استانداردهای مربوط به اجرای برنامه ایمنی، تعمیر، نگهداری و کالیبراسیون تجهیزات و غیره الزامی است.
- اجرای برنامه ممیزی و پایش آزمایشگاههای بهداشتی تحت پوشش در قالب تیم ممیزی و با همکاری ممیزین آزمایشگاه مرجع دانشگاه و نیز ممیزی و پایش آزمایشگاههای مرجع دانشگاهی تحت پوشش (در صورتی که آزمایشگاه مرجع دانشگاهی جزء آزمایشگاههای مرجع منطقه ای باشد) با استفاده از چک لیست های تدوین شده موجود در زمینه استقرار سیستم مدیریت کیفیت و نیز هر ۶ ماه یک بار مطابق چک لیست های مربوط به نحوه فعالیت های آزمایشگاه در حیطه بیماری های تحت مراقبت و واگیر، غیرواگیر، آزمایشگاه مواد مخدر، آزمایشگاههای بهداشت محیط و حرفه ای و غیره الزامی است.
- استخراج مشکلات موجود در چک لیست ها بر مبنای گزارش تهیه شده ، ارائه راهکارهای پیشنهادی و پی گیری انجام اقدامات اصلاحی و یا پیشگیرانه تا رفع کامل آن الزامی است.
- الویت بندی بیماری های بومی و منطقه ای و نیز نیازسنجی انجام شده در مورد اجرای برنامه ارزیابی خارجی کیفیت بر مبنای اجرای برنامه ممیزی و پایش انجام شده توسط امور آزمایشگاههای بهداشتی در آزمایشگاههای تحت پوشش در زمینه بیماری های تحت مراقبت و واگیر، غیر واگیر، مواد مخدر و غیره و نیز نظارت بر نحوه همکاری آزمایشگاهها در زمینه مشارکت در برنامه ارزیابی خارجی کیفیت انجام شده با مدیریت برنامه توسط آزمایشگاه مرجع دانشگاه الزامی است و در صورت وجود مشکلات، پی گیری اقدامات اصلاحی و یا پیشگیرانه انجام شده تا رفع کامل آن ضروری است.
- مدیریت برگزاری کارگاهها و دوره های آموزشی با تشکیل تیم آموزشی از مدرسین و با همکاری ویژه آزمایشگاه مرجع دانشگاه طبق برنامه نیازسنجی آموزشی انجام شده ، سرفصل های مربوط به برگزاری دوره های آموزشی در مورد هربیماری و یا موضوعاتی که توسط آزمایشگاه مرجع سلامت با همکاری مرکز مدیریت بیماری ها، دفتر سلامت روان، اعتیاد و اجتماعی، مرکز سلامت محیط و کار

و کمیته های فنی مربوطه و غیره تعیین شده ، حداقل به طور سالیانه جهت آزمایشگاههای تحت پوشش از شرح وظایف امور آزمایشگاههای بهداشتی است که تعداد آنها برحسب نوع بیماری متفاوت بوده و بعضاً طیف وسیعی شامل سطح نمونه گیری تا مرکز بهداشت شهرستان را ممکن است شامل شود. همچنین این کارکنان باید خود در دوره های آموزشی مربوطه که از طرف آزمایشگاه مرجع سلامت و سایر مراکز مربوطه تشکیل می شود، شرکت نمایند.

ارتقاء کیفیت عملکرد آزمایشگاههای تشخیص مواد مخدر:

- نظارت بر نحوه انجام آزمایش های مربوط به تشخیص مواد مخدر در آزمایشگاههای تحت پوشش
- **تکمیل اطلاعات مورد نیاز آزمایشگاه مرجع سلامت و مرکز مدیریت بیماری ها:**
 - با توجه به نقش کلیدی آزمایشگاهها به عنوان اولین جایگاه شناسایی بیماری ها و تعیین اپیدمی ها و غیره که به صورت مستمر اطلاعات آنها در حال تولید بوده و می توان با جمع آوری و پردازش این اطلاعات در سطح کشور، آنها را تبدیل به دانش کارآمدی در راستای امر سیاست گذاری و طراحی برنامه های بهداشتی و حتی تغییر پروتکل درمانی در نظام سلامت کشور نمود. بنابراین در این راستا شرح وظایف ذیل باید مد نظر قرار گیرد.
 - اطمینان از نحوه صحیح تکمیل فرم ها و اطلاعات مورد درخواست آزمایشگاه مرجع سلامت توسط آزمایشگاههای تحت پوشش بهداشتی ، به تفکیک بیماری های مختلف تحت مراقبت واگیر و غیر واگیر، آزمایشگاه مواد مخدر، آزمایشگاههای بهداشت محیط و حرفه ای و غیره در سایت آزمایشگاه مرجع سلامت
 - همکاری با مراکز ذی ربط مربوطه در زمینه اطمینان از جمع آوری صحیح اطلاعات مورد درخواست اداره سرطان مرکز مدیریت بیماری های غیر واگیر و خاص از آزمایشگاههای پاتوبیولوژی در مورد برنامه ثبت سرطان
- **استقرار و ارتقاء برنامه ایمنی و امنیت زیستی آزمایشگاهی :**
 - استقرار برنامه فوق در آزمایشگاههای تحت پوشش براساس الویت ها و دستورالعمل های تعیین شده آزمایشگاه مرجع سلامت در حال حاضر طبق بندهای ذیل الزامی است :
 - طراحی برنامه مدیریت ایمنی زیستی (تعیین مسئول ایمنی و اجرای شرح وظایف مربوطه)
 - رعایت اصول کلی حفاظت و پیشگیری (طبق دستورالعمل های مربوطه)
 - تهیه وسایل حفاظتی کارکنان و نظارت بر نحوه استفاده از آنها
 - واکسیناسیون و بهداشت کارکنان
 - مدیریت در موارد ریختن مواد آلوده و یا شکستن ظروف حاوی مواد آلوده میکروبی و شیمیایی
 - اجرای روش استاندارد انتقال نمونه های عفونی
 - فرآیند سترون سازی و ضد عفونی نمودن و بررسی صحت عملکرد آن
 - فرآیند نظافت و شستشو

- مدیریت پسماندهای عفونی و سایر پسماندها
- ارتقاء کیفیت عملکرد آزمایشگاههای بهداشت محیط و حرفه ای
- ارتقاء وضعیت ارائه خدمات آزمایشگاهی مرتبط با سلامت شاغلین (طب کار)
- ساماندهی وضعیت انجام آزمایشات روزمره و تخصصی شاغلین (طب کار) طبق دستورالعمل تدوین شده با همکاری مرکز سلامت محیط و کار و آزمایشگاه مرجع سلامت
- ممیزی و پایش نحوه ارائه خدمات آزمایشگاهی مرتبط با سلامت شاغلین در آزمایشگاههای مجری برنامه انجام آزمایشهای طب کار با همکاری اداره امور آزمایشگاهها و آزمایشگاه مرجع دانشگاه
- پشتیبانی آزمایشگاهی در شرایط بحران و ارتقاء عملکرد آزمایشگاهها در شرایط بحران
- تعیین و نگهداری تیمهای آزمایشگاهی دانشگاهی جهت کار در شرایط بحران و آموزش آنها با همکاری آزمایشگاه مرجع دانشگاه و دفتر EOC دانشگاه
- طراحی نظام ارجاع و مدیریت نمونه در آزمایشگاههای درگیر شرایط بحران با همکاری آزمایشگاه مرجع دانشگاه
- فراهم سازی منابع لازم جهت تهیه آزمایشگاههای موبایل (سیار) و آزمایشگاههای قابل حمل (پرتابل) و تجهیزات مربوط به طراحی آزمایشگاههای ثابت (Fix) در شرایط بحران در آزمایشگاههای مرجع منطقه ای (برنامه ریزی جهت استفاده از تجهیزات در راستای الویت های تعیین شده در شرایط غیر بحران جهت آمادگی و صحت کارکرد آنها در شرایط بحران) ، تحت نظارت و مدیریت آزمایشگاه مرجع سلامت

آزمایشگاه مرجع سلامت

اداره مدیریت آزمایشگاههای بهداشتی